

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA
SOCIÉTÉ

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

Mardi
26-06-2012
Matin

Dinsdag
26-06-2012
Voormiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
MR	Mouvement réformateur
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
VB	Vlaams Belang
cdH	centre démocrate Humaniste
FDF	Fédéralistes démocrates francophones
LDD	Lijst Dedecker
MLD	Mouvement pour la Liberté et la Démocratie

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 53 0000/000	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000	Parlementair stuk van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigegekleurd papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

Question de M. Bert Wollants au secrétaire d'État 1
à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité,
adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité
des chances, et secrétaire d'État aux Réformes
institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur
"le transit de déchets dangereux" (n° 12343)

Orateurs: **Bert Wollants, Melchior Wathelet**,
secrétaire d'État à l'Environnement, à
l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes
institutionnelles

Question de Mme Rita De Bont au secrétaire 3
d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la
Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de
l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux
Réformes institutionnelles, adjoint au premier
ministre, sur "l'intervention sur le marché dans le
système d'échange de quotas d'émission de l'UE
(ETS)" (n° 12185)

Orateurs: **Rita De Bont, Melchior Wathelet**,
secrétaire d'État à l'Environnement, à
l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes
institutionnelles

Question de M. Hans Bonte au secrétaire d'État à 5
l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité,
adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité
des chances, et secrétaire d'État aux Réformes
institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur
"la menace d'une condamnation de la Belgique
par la Cour de justice de l'Union européenne en
raison d'un dépassement des normes en matière
de particules fines" (n° 12362)

Orateurs: **Hans Bonte, Melchior Wathelet**,
secrétaire d'État à l'Environnement, à
l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes
institutionnelles

Question de Mme Rita De Bont au secrétaire 7
d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la
Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de
l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux
Réformes institutionnelles, adjoint au premier
ministre, sur "l'accord relatif à la perception de
droits d'émission auprès des compagnies
aériennes" (n° 12405)

Orateurs: **Rita De Bont, Melchior Wathelet**,
secrétaire d'État à l'Environnement, à
l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes
institutionnelles

Question de M. Bert Wollants au secrétaire d'État 8
à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité,
adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité
des chances, et secrétaire d'État aux Réformes
institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur
"le recours aux mécanismes flexibles dans le
cadre du protocole de Kyoto" (n° 12493)

INHOUD

Vraag van de heer Bert Wollants aan de 1
staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en
Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van
Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en
staatssecretaris voor Staatshervorming,
toegevoegd aan de eerste minister, over "de
doorvoer van gevaarlijke afvalstoffen" (nr. 12343)

Sprekers: **Bert Wollants, Melchior Wathelet**,
staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie,
Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van mevrouw Rita De Bont aan de 3
staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en
Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van
Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en
staatssecretaris voor Staatshervorming,
toegevoegd aan de eerste minister, over "de
marktinterventie in het EU Emission Trading
System (ETS)" (nr. 12185)

Sprekers: **Rita De Bont, Melchior Wathelet**,
staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie,
Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van de heer Hans Bonte aan de 5
staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en
Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van
Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en
staatssecretaris voor Staatshervorming,
toegevoegd aan de eerste minister, over "de
dreigende veroordeling van België voor het
Europees Hof van Justitie wegens de
overschrijding van de normen voor fijn stof"
(nr. 12362)

Sprekers: **Hans Bonte, Melchior Wathelet**,
staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie,
Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van mevrouw Rita De Bont aan de 7
staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en
Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van
Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en
staatssecretaris voor Staatshervorming,
toegevoegd aan de eerste minister, over "het
akkoord over de inning van emissierechten van
de luchtvaartmaatschappijen" (nr. 12405)

Sprekers: **Rita De Bont, Melchior Wathelet**,
staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie,
Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van de heer Bert Wollants aan de 8
staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en
Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van
Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en
staatssecretaris voor Staatshervorming,
toegevoegd aan de eerste minister, over "het
gebruik van flexibele mechanismen in het kader

Orateurs: **Bert Wollants, Melchior Wathelet**,
secrétaire d'État à l'Environnement, à
l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes
institutionnelles

van het Kyotoprotocol" (nr. 12493)

Sprekers: **Bert Wollants, Melchior Wathelet**,
staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie,
Mobiliteit en Staatshervorming

COMMISSION DE LA SANTÉ
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIÉTÉ

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

du

van

MARDI 26 JUIN 2012

DINSDAG 26 JUNI 2012

Matin

Voormiddag

De vergadering wordt geopend om 9.37 uur en voorgezeten door de heer Hans Bonte.
La séance est ouverte à 9.37 heures et présidée par M. Hans Bonte.

01 Vraag van de heer Bert Wollants aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de doorvoer van gevaarlijke afvalstoffen" (nr. 12343)

01 Question de M. Bert Wollants au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le transit de déchets dangereux" (n° 12343)

01.01 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik heb er even op mogen wachten, maar u hebt uiteindelijk geantwoord op mijn schriftelijke vraag over het aantal door ons land doorgevoerde afvalstoffen. Uit uw antwoord blijkt dat het de voorbije jaren over ongeveer 815 000 ton gaat. Het vervoer gebeurde voor een deel over de weg, maar ook via andere middelen.

Over de voorbije vijf jaar is er een stijging van ongeveer 50 %, qua hoeveelheid, en 60 %, wat het aantal transporten betreft. Ik moet vaststellen dat in het ministerieel besluit dat u gebruikt om die transporten goed te keuren, wordt bepaald dat die transporten enkel overdag mogen gebeuren, als ik mij niet vergis tussen 6 en 22 uur, net dan wanneer onze wegen al zwaar overbelast zijn. Dat betekent ook dat vrachtwagens die om 6 uur staan aan te schuiven om ons land binnen te rijden om 7 uur op de Brusselse ring vaststaan en om 8 uur, in volle spits, de Antwerpse ring moeten passeren. Dat lijkt mij geen goede zaak.

Daarnaast – wij hebben daarover een heel uitgebreide discussie gehad bij de voorstelling van uw beleidsnota – hebt u gezegd dat u nog maar één ambtenaar hebt om die controles uit te voeren. Het gaat over 43 000 transporten per jaar, voor één ambtenaar. Dat lijkt mij niet evenwichtig.

Ik heb de volgende vragen.

Ten eerste, bent u bereid om die regel aan te passen, zodat de transporten beter gespreid kunnen worden, zowel overdag als 's nachts? Zo niet, waarom niet? Kunt u daarbij duiding geven?

01.01 Bert Wollants (N-VA): Dans notre pays, le transport de déchets dangereux ne peut s'effectuer qu'entre 6 h et 22 h, donc aux moments où le trafic est le plus dense. Ne serait-il pas préférable de répartir de tels transports sur les 24 h que comptent une journée?

Un seul fonctionnaire est chargé de contrôler 43 000 transports par an. Ne vaudrait-il pas mieux transférer cette tâche aux Régions, qui contrôlent déjà les importations et les exportations?

Ten tweede, er is nog maar één ambtenaar. De controles op het vlak van de in- en uitvoer behoren tot de bevoegdheid van de Gewesten. Ik weet dat het de bedoeling is van de regering om ook die bevoegdheid over te dragen. Als u op dit moment nog maar één ambtenaar hebt, is het dan niet verstandig om dat zo snel mogelijk te doen, want het lijkt mij dat die ene ambtenaar, zelfs in de drukste werkweek, nauwelijks vat zal krijgen op die 43 000 transporten?

01.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mijnheer de voorzitter, ten eerste, ik sta niet weigerachtig tegenover de afschaffing van deze regel. Om deze wijziging te realiseren dient echter eveneens de regelgeving in Wallonië aangepast te worden, meer bepaald *l'arrêté du gouvernement wallon du 17 juillet 2007 concernant le transport de déchets*. Ik laat mijn administratie de haalbaarheid hiervan nagaan.

Ten tweede, de federale bevoegdheid inzake de doorvoer van afval bestaat zowel uit de vergunningverlening als uit de controle op de doorvoer van afvalstoffen. Het is juist dat de vergunningverlening wordt uitgevoerd door één persoon. De controle daarentegen wordt thans uitgevoerd door elf personeelsleden; zes hiervan zijn gebezigde ambtenaren van de FOD Financiën, die niet vervangen zullen worden omdat het een functie is met een uitdovend karakter.

In het regeerakkoord is bepaald om de controle op de doorvoer van afvalstoffen over te hevelen naar de Gewesten, waardoor wordt tegemoetgekomen aan uw bekommernissen.

01.03 **Bert Wollants** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, wat het afschaffen van die regel betreft, u zou dat nu reeds kunnen doen voor die transporten die alleen door het Vlaams Gewest rijden. Vandaag legt het Vlaams Gewest die regel niet op, maar bepaalde transporten, die bijvoorbeeld vanuit het noorden van Frankrijk in de richting van Nederland rijden, mogen door de federale regels niet rijden, terwijl ze op zich niet gehinderd zouden worden door hetgeen momenteel in Wallonië bestaat. Ik heb het nog eens gecheckt bij mijn voormalige collega's. Op dat vlak zou u toch een stap voorwaarts kunnen zetten. Ik zie trouwens ook geen enkele reden om het nog te behouden.

Ten tweede, in het debat dat wij hebben gevoerd over de controles, heb ik destijds heel duidelijk gezegd dat mijn vraag niet alleen over de vergunningverlening handelt maar ook over de controles. Misschien werd een en ander verkeerd begrepen, dat zou kunnen. Het lijkt mij toch nuttig dat er voldoende aandacht is voor die transporten. Bij een slechte of beperkte controle heeft het weinig zin bepaalde voorwaarden op te leggen of dat wij bezwaren indienen in het raam van die procedure. Er moet gecontroleerd worden. Ik zal blij zijn als dat binnenkort door de gewestelijke overheden kan gebeuren.

Het incident is gesloten.

01.02 **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État: Je ne suis pas opposé à une amélioration de la répartition des transports, mais pour ce faire, il convient également d'adapter la réglementation wallonne. Je vais demander à mon administration d'étudier la faisabilité d'une telle modification.

Tant la délivrance des autorisations que le contrôle du transit de déchets relèvent des compétences du niveau fédéral. Si les autorisations sont délivrées par une seule personne, le contrôle est quant à lui assuré par onze collaborateurs. Six d'entre eux sont des fonctionnaires du SPF Finances qui ne seront pas remplacés étant donné que cette fonction est appelée à disparaître. L'accord de gouvernement prévoit en effet le transfert du contrôle du transit des déchets aux Régions.

01.03 **Bert Wollants** (N-VA): Les créneaux horaires imposés pour ces transports pourraient déjà être supprimés pour les transports qui ne quittent pas la Région flamande. Par ailleurs, je me félicite d'entendre que les Régions se chargeront bientôt des contrôles.

L'incident est clos.

02 Vraag van mevrouw Rita De Bont aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de marktinterventie in het EU Emission Trading System (ETS)" (nr. 12185)

02 Question de Mme Rita De Bont au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'intervention sur le marché dans le système d'échange de quotas d'émission de l'UE (ETS)" (n° 12185)

02.01 Rita De Bont (VB): Mijnheer de staatssecretaris, onder meer ten gevolge van de aanhoudende daling van de CO₂-emissierechtenprijs en de nood aan extra fondsen denkt de Europese Commissie aan een eenmalige marktinterventie om vraag en aanbod van emissierechten beter op mekaar te kunnen afstemmen.

In een tijd van aanhoudende economische crisis met ups en downs, waar wij volgens mij nog niet helemaal uit zijn en waardoor er nog altijd nood is aan besparingen, is dat geen goed nieuws voor onze ETS-bedrijven. Dat komt immers neer op meerkosten zonder rendement.

Mijnheer de staatssecretaris, heeft de Commissie al een voorstel van marktinterventie klaar? Is dat al besproken?

Wat is het standpunt van België in dat verband? Is het verstandig om onze reeds zwaar beproefde industrie, die al heel wat inspanningen heeft geleverd om zijn CO₂-uitstoot te beperken, nog verder te belasten, terwijl de industriële uitstoot bij de grote concurrenten – ik denk hierbij hoofdzakelijk aan China, maar ook aan landen op andere continenten – alsmaar toeneemt?

02.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mevrouw De Bont, de Europese Commissie heeft nog geen concreet voorstel gedaan.

Op vraag van de lidstaten heeft zij wel de gevolgen van een aantal denksproten onderzocht in het kader van het mogelijk optrekken van de EU-emissierechtendoelstellingen.

Op 14 maart werd de Commissie in de voorzitterschapsconclusies van de Milieuraad van de EU uitgenodigd om de praktische modaliteiten in overweging te nemen die mogelijk nodig zijn om te verzekeren dat het EU-ETS een drijfveer blijft voor investeringen in lagekoolstoftechnologieën. Tot vandaag heeft zij daaraan nog geen gevolg gegeven.

Het Belgisch standpunt ligt in de lijn van de voorzitterschapsconclusies. België vraagt de Commissie om een goed gefundeerd voorstel te doen met zowel maatregelen op korte termijn die een prijsval van emissierechten tegengaan, als maatregelen die op lange termijn een robuuste koolstofmarkt beogen.

België vraagt ook aandacht voor het verzekeren van de coherentie tussen de verschillende instrumenten van het klimaat-energiepakket, zijnde de richtlijn betreffende energie-efficiëntie en hernieuwbare energie, de Effort Sharing Decision en de emissiehandelrichtlijn.

02.01 Rita De Bont (VB): À la suite, notamment, de la baisse continue des prix des droits d'émission de CO₂ et du besoin de fonds supplémentaires, la Commission européenne envisage une intervention unique sur le marché pour mieux faire coïncider l'offre et la demande de droits d'émission.

Cette proposition de la Commission a-t-elle déjà été discutée? Quelle est la position de la Belgique? S'indique-t-il réellement de taxer encore plus nos industries, alors que les rejets industriels ne cessent d'augmenter dans d'autres continents?

02.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: La Commission européenne n'a pas encore formulé de proposition concrète. Par contre, elle a examiné les conséquences de certaines pistes de réflexion dans l'hypothèse où les objectifs en matière de droits d'émission seraient revus à la hausse.

La position de la Belgique s'inscrit dans la ligne des conclusions de notre présidence. La Belgique demande à la Commission de formuler une proposition solidement étayée comprenant des mesures à court terme pour contrecarrer la baisse du prix des droits d'émission mais aussi des mesures ayant pour objectif à long terme un marché du carbone solide.

La Belgique demande également

Meer specifiek wordt de Commissie verzocht een combinatie van maatregelen te onderzoeken om de markt te herstellen en zo investeringszekerheid en financiële stabiliteit te bieden. Ten eerste komt er een mogelijke *set-aside* van emissierechten. Ten tweede wil men een reserveprijs hanteren voor toekomstige veilingen, of gelijkwaardige mechanismen die overeenkomen met een bodemprijs. Ten derde wil men versnelde onderhandelingen over post-2020-klimaatstrategieën en engagementen, in het bijzonder voor 2030.

Wat de derde en vierde vraag betreft, moeten wij eerst kijken naar de doelstellingen van het EU-ETS, en naar de redenen waarom de koolstofprijs op het huidige lage niveau staat.

Het EU-ETS-instrument dient twee doelen: ten eerste, het leveren van kostenefficiënte emissiereducties en, ten tweede, het invoeren van een prijssignaal waardoor men een juiste investeringsbeslissing kan nemen.

Terwijl het eerste doel succesvol werd ingevuld, is er een groeiende consensus dat de huidige koolstofprijs een onvoldoende drijfveer vormt voor investeringen in koolstofarme technologieën en in de nieuwe energie-infrastructuren die nodig zijn als Europa zijn langetermijnklimaatdoelstellingen wil halen, zijn economie minder afhankelijk wenst te maken van ingevoerde energie en talrijke andere voordelen wil realiseren inzake groei, jobcreatie, volksgezondheid en transitie naar een duurzame, koolstofarme samenleving.

De huidige en toekomstige prijs van de emissierechten is aanzienlijk lager dan wat bij de aannahme van het energie- en klimaatpakket, waarvan de herziene emissiehandelrichtlijn deel uitmaakt, nodig en aanvaardbaar werd geacht.

De lage prijs is te verklaren door de aanwezigheid van een groot overschot aan ongebruikte emissierechten op de markt, ten gevolge van een aantal feiten. Ten eerste is er een terugval in de productie als gevolg van de financiële crisis. Ten tweede is er de gratis allocatie en overallocatie van emissierechten door de lidstaten aan bedrijven. Ten derde schaft men in het buitenland goedkope koolstofkredieten aan die afkomstig zijn van JI- en CDM-projecten. Ten vierde zijn er de bestaande en de geanticiperde effecten van andere beleidsinitiatieven, zoals de energie-efficiëntierichtlijn en de richtlijn betreffende hernieuwbare energie.

De overschotten zullen zonder interventie nog vele jaren de koolstofmarkt domineren. De Europese emissiehandelrichtlijn bevat bovendien voldoende waarborgen om de risico's op te vangen die de Europese industrie zou kunnen ondervinden van een significant verhoogde koolstofprijs ten opzichte van de internationale concurrenten.

Zo ontvangen alle industriële sectoren die zijn blootgesteld aan dat risico, gedurende de gehele handelsperiode 2013-2020 gratis emissierechten volgens een benchmark. Bij de vaststelling van de sectoren waarover het gaat, is rekening gehouden met een prijs van 30 euro per ton CO₂. Die maatregelen volstaan, met andere woorden, ruimschoots om carbon leakage te vermijden, ook bij een substantiële stijging van de koolstofprijs.

de veiller à la cohérence entre les différents instruments du paquet climat-énergie.

La Commission est invitée à étudier une combinaison de mesures destinées à relancer le marché et à offrir la sécurité d'investissement et la stabilité financière. Un mécanisme de mise en réserve de droits d'émission pourrait être instauré. Nous voudrions introduire un prix de réserve pour les prochaines mises aux enchères.

On observe un consensus grandissant sur le fait que les cours actuels du carbone n'incitent pas à investir dans des technologies pauvres en carbone et dans de nouvelles infrastructures énergétiques. Le prix des droits d'émission est nettement inférieur aux prévisions annoncées lors de l'adoption du paquet Énergie-Climat.

Faute d'interventions, les excédents continueront à dominer le marché du carbone durant de longues années. La Directive européenne sur le commerce des droits d'émission n'offre pas suffisamment de garanties pour compenser la perte de compétitivité qui menace l'industrie européenne en cas de forte hausse du prix du carbone.

L'ensemble des secteurs industriels confrontés à ce risque recevront des quotas d'émission gratuits pour la période d'échange 2013-2020 sur la base d'un référentiel. Un prix de 30 euros par tonne de CO₂ a été pris en considération lors de la définition des secteurs. Ces mesures suffisent largement à éviter une "fuite de carbone", même en cas de hausse substantielle du prix du carbone. L'industrie belge et européenne dispose d'une réserve importante de quotas d'émission.

Ten slotte onderstreep ik nogmaals dat de Europese en Belgische industrie over een zeer substantiële buffer aan emissierechten beschikt.

02.03 Rita De Bont (VB): Bedankt, mijnheer de staatssecretaris. Bij de vorige overeenkomsten heeft men onze industrie willen beschermen en indekken door voldoende emissierechten gratis te geven en een buffer aan te leggen. Het was ook de strategie van onze industrie om voldoende emissierechten te krijgen. Misschien vroegen ze er wel meer dan ze nodig hadden, maar dan deden ze dat om het financieel draagbaar te houden.

Ik ben geen tegenstander van het stimuleren van lage CO₂-emissietechnologie of energiezuinige technologie; dat is absoluut nodig. Ik vraag wel blijvende aandacht voor de financiële problemen waarmee onze industrie te maken zou kunnen krijgen, en voor de mogelijke concurrentie op andere continenten. Zonder onze industrie kunnen wij de andere nodige maatregelen niet nemen.

02.03 Rita De Bont (VB): Peut-être que dans le passé, l'industrie a demandé davantage de quotas d'émission qu'il ne lui en fallait. Il est absolument nécessaire de promouvoir les technologies permettant une réduction des émissions de CO₂ et de la consommation d'énergie, mais je voudrais que l'on continue à porter une attention suffisante aux problèmes financiers qui guettent l'industrie ainsi qu'au risque de concurrence sur d'autres continents. Sans notre industrie, nous ne pourrions pas prendre les autres mesures nécessaires.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van de heer Hans Bonte aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de dreigende veroordeling van België voor het Europees Hof van Justitie wegens de overschrijding van de normen voor fijn stof" (nr. 12362)
03 Question de M. Hans Bonte au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la menace d'une condamnation de la Belgique par la Cour de justice de l'Union européenne en raison d'un dépassement des normes en matière de particules fines" (n° 12362)

03.01 Hans Bonte (sp.a): Mijnheer de staatssecretaris, in de aanhef van mijn ingediende vraag heb ik verwezen naar de richtlijn die de normen bepaalt. Een lidstaat mag niet meer dan 35 keer per jaar de normen inzake fijn stof overschrijden.

De Europese Commissie heeft van ons land een vraag gekregen om uitstel en souplesse te verkrijgen, aangezien wij die norm al ruimschoots overschrijden. De Europese Commissie heeft ons verzoek tot souplesse eigenlijk afgewezen en heeft op 6 april 2011 beslist om België effectief voor het Europees Hof van Justitie te dagen wegens de overschrijding van de norm. Dat is de informatie die ik heb verzameld.

Ik heb ook even in het veld gekeken en recente cijfers bestudeerd. In Vlaanderen heeft de dienst IRCEL, de Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu, reeds in vijf gemeenten een overschrijding van de norm geregistreerd. Het gaat over de gemeenten Oostrozebeke in West-Vlaanderen, Evergem, Roeselare, Zelzate en ook mijn stad Vilvoorde.

Mijnheer de staatssecretaris, ik heb daarover de volgende vragen.

Kunt u een overzicht geven van het totaal aantal Belgische gemeenten dat vandaag reeds de maximumgrens heeft

03.01 Hans Bonte (sp.a): Le 6 avril 2011, la Commission européenne a décidé d'assigner notre pays devant la Cour européenne de Justice pour dépassement de la norme applicable en matière de particules fines.

Dans quelles communes belges la valeur-seuil fixée pour 2012 a-t-elle déjà été dépassée? Quelles initiatives prend-on pour inciter ces communes à prendre des mesures? Dans quelle mesure les autorités fédérales sont-elles compétentes en la matière? Comment se déroule l'échange d'informations avec les Régions? Où en est la procédure judiciaire intentée à l'échelon européen?

Dans quelle mesure des projets tels que Uplace, Neo et

overschreden?

Welke initiatieven neemt u met de federale regering ten opzichte van de Gewesten en de Gemeenschappen of rechtstreeks ten opzichte van de gemeenten, om hen aan te sporen tot het nemen van gepaste maatregelen? Het is mij ook niet helemaal duidelijk welke bevoegdheid de federale overheid ter zake precies heeft om actief op te treden ten opzichte van de Gewesten en de Gemeenschappen en/of de gemeenten. Kunt u die federale bevoegdheid uiteenzetten?

Op welke manier wordt de federale overheid geïnformeerd over het probleem in de Gewesten en de Gemeenschappen en ook over de maatregelen die op deze bevoegdheidsniveaus worden genomen om de problematiek inzake fijn stof aan te pakken?

Wat is de stand van zaken in de rechtszaak voor het Europees Hof van Justitie? Is die zaak nog lopende? Wanneer kan er eventueel een uitspraak worden verwacht? Welke mogelijke sancties hangen ons boven het hoofd?

Mijn laatste vraag gaat over de discussie omtrent Uplace en vergelijkbare initiatieven op Brussels grondgebied, zoals Neo en Just Under The Sky, die eigenlijk allemaal als het ware op een zakdoek bijeen liggen. Die initiatieven zorgen voor grote moeilijkheden inzake beslissingen aangaande de milieuvergunning, in elk geval bij de Vlaamse overheid. Men moet nog afwachten wat de Brusselse overheid doet. Echter, rekening houdend met het feit dat die allemaal zo dicht bij elkaar liggen en dat Vilvoorde momenteel al tot die kleine reeks van gemeenten behoort waar de norm inzake fijn stof ruimschoots is overschreden, rijst de vraag in welke mate die nieuwe initiatieven globaal bekeken zullen worden inzake hun effect op de problematiek van het fijn stof in dit mooie deel van Vlaanderen en Brussel.

03.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mijnheer Bonte, er bestaat een overzicht van de gemeenten die vandaag reeds de maximumgrens hebben overschreden. Dit overzicht behoort tot de gewestelijke bevoegdheden en kan dagelijks geüpdatet online worden geraadpleegd op de site van de Gewesten, vmm.be/lucht/meetresultaten/fijn-stof, en op de site van IRCEL-CELINE, irceline.be/celinair/french/homefr.

Tot nu toe heeft de gemeente Haren, gelegen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de 35 dagen overschreden. Het gaat om een overschrijding van 46 dagen.

Tot op heden heeft geen enkele Vlaamse gemeente de norm overschreden.

De federale overheid wordt door de NEHAP-werkgroep op de hoogte gebracht, die enkele keren per jaar samenkomt. Daar neemt zij kennis van de maatregelen die door de Gewesten worden genomen om de problematiek inzake het fijn stof aan te pakken.

Het antwoord op uw laatste vraag is terug te vinden in de gewestelijke impactstudies inzake commerciële projecten.

Just under the Sky tiennent-ils compte de l'impact sur la norme fixée en matière de particules fines? Ces initiatives sont toutes planifiées dans la même zone et Vilvorde fait partie des communes où la norme en matière de particules fines est déjà dépassée.

03.02 **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État: La liste des communes qui ont dépassé la limite maximum de 35 jours peut être consultée sur le site de la Cellule interrégionale de l'Environnement IRCEL-CELINE. Dans la Région de Bruxelles-capitale, la limite maximum a été dépassée par la commune de Haren, à concurrence de 46 jours. Jusqu'à présent, aucune commune flamande n'a dépassé la norme. Au sein du groupe de travail NEHAP, qui se réunit quelques fois par an, les autorités fédérales sont informées des mesures prises par les Régions pour lutter contre le problème des particules fines.

En ce qui concerne les informations sur des initiatives telles qu'Uplace et d'autres, je renvoie

aux études d'impact régionales.

03.03 Hans Bonte (sp.a): Mijnheer de staatssecretaris, ik maak mij een beetje ongerust over de inhoud van uw antwoord. Ongeveer twee maanden geleden waren de vijf gemeenten die ik heb vernoemd een of twee dagen van de overschrijding verwijderd. Het zou toeval zijn als dit vandaag in die vijf gemeenten nog niet is gebeurd.

Wat mij helemaal ongerust maakt, is de vaststelling dat Haren, dat grenst aan Vilvoorde en Machelen, de moeilijke hoek, bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geregistreerd is als een gemeente die de norm met betrekking tot fijn stof wel al heeft overschreden.

Ik blijf al helemaal op mijn honger zitten als ik niets hoor over de rechtszaak tegen ons land, op initiatief van de Europese Commissie. Hebt u daarover meer gegevens? Als dat niet het geval is, zal ik daarop zeker nog terugkomen.

Mijnheer de staatssecretaris, de fijnstofnorm heeft natuurlijk te maken met de algemene economische en milieu-uitdagingen, maar het vormt ook een acuut probleem voor de volksgezondheid. Ik denk dat de grootste waakzaamheid geboden is.

Als u mij vandaag de gegevens in verband met het Europees Hof van Justitie niet geeft, zal ik daarmee de volgende dagen of weken opnieuw op de proppen komen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Vraag van mevrouw Rita De Bont aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het akkoord over de inning van emissierechten van de luchtvaartmaatschappijen" (nr. 12405)

04 Question de Mme Rita De Bont au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'accord relatif à la perception de droits d'émission auprès des compagnies aériennes" (n° 12405)

04.01 Rita De Bont (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, er zou nu uiteindelijk in België toch een akkoord zijn over de inning van de emissierechten in de luchtvaart. Op het ogenblik dat u uw beleidsnota hebt voorgesteld, was de kwestie nog niet helemaal opgehelderd.

De Gewesten zouden de rechten innen voor de luchtvaartmaatschappijen die van de regionale luchthavens gebruikmaken. Voor de luchthaven van Zaventem, die weliswaar een federale luchthaven is, maar volledig op Vlaams grondgebied is gelegen, zou volgens *Het Belang van Limburg* van 7 juni de luchthaven de rechten innen.

Wat zal er verder met de rechten voor Zaventem gebeuren? Worden zij daarna aan de federale Staat overgemaakt of worden zij over de regio's verdeeld? Worden ze daarentegen tussen de federale Staat en de regio's verdeeld? Het is mij niet duidelijk wat met "de luchthaven" wordt bedoeld en evenmin over welke regio's die rechten zullen worden verdeeld.

03.03 Hans Bonte (sp.a): Il y a environ deux mois, les communes d'Oostrozebeke, Evergem, Roulers, Zelzate et Vilvorde étaient sur le point de dépasser la norme à un ou deux jours près. Je serais très étonné qu'aucune de ces communes n'ait dépassé la norme aujourd'hui.

Rien n'a par ailleurs été dit sur la procédure. J'y reviendrai.

04.01 Rita De Bont (VB): Un accord aurait enfin été conclu sur la perception des droits d'émission dans le secteur aérien. Les Régions percevraient les droits pour les aéroports régionaux, alors que Zaventem percevrait ces droits auprès des compagnies aériennes.

Qu'advient-il ensuite de ces droits? Iront-ils à l'État fédéral ou seront-ils répartis entre les Régions?

Hoe, waar en in welke verhouding zullen die middelen worden aangewend? Is er in dat verband al een akkoord met de verschillende regio's?

04.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mijnheer de voorzitter, het huidige akkoord bepaalt de administratieve afhandeling van de inning van de emissierechten. De financiële afhandeling van de inning van de emissierechten zal in een volgend akkoord worden besproken.

De Gewesten innen de emissierechten niet. De rechten worden op een rekening bij de Nationale Bank van België geblokkeerd.

Op 6 juni 2012 is er inderdaad een samenwerkingsakkoord tot stand gekomen tussen de federale Staat en de Gewesten met het oog op de omzetting in België van richtlijn 2008/101, die de toepassing van het systeem van de handel in emissierechten in de luchtvaartsector voorschrijft. De richtlijn voorziet in een veiling van rechten, die met het innen van inkomsten gepaard zal gaan. Het akkoord van 6 juni 2012 spreekt zich evenwel niet uit over de verdeling van de inkomsten onder de partijen en evenmin over het gebruik ervan.

Over beide zaken zal later nog worden onderhandeld in het kader van de onderhandelingen over de *burden sharing*.

04.03 **Rita De Bont** (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik leid uit uw antwoord af dat het akkoord nog niet helemaal rond is en dat de overheid zich in overeenstemming heeft gesteld met de Europese wetgeving. In België is er echter nog geen akkoord, vooral niet over het financiële luik. De middelen zullen dus voorlopig en in afwachting van een akkoord worden geblokkeerd.

Mijnheer de staatssecretaris, u zult begrijpen dat ik het dossier van nabij zal volgen. Wij vrezen immers altijd voor een federale recuperatie, zeker wanneer het over de middelen gaat. Wij zullen deze aangelegenheid dus zeker van nabij in het oog houden.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: De heer Schiltz is nog steeds niet aanwezig. Wij gaan over tot de volgende vraag.

05 **Vraag van de heer Bert Wollants aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het gebruik van flexibele mechanismen in het kader van het Kyotoprotocol" (nr. 12493)**

05 **Question de M. Bert Wollants au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le recours aux mécanismes flexibles dans le cadre du protocole de Kyoto" (n° 12493)**

05.01 **Bert Wollants** (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, in het kader van de beslissing van het Overlegcomité van 8 maart 2004 heeft de federale overheid zich ertoe verbonden om jaarlijks voor 2,46 miljoen ton CO₂-equivalenten aan emissierechten te verwerven voor de eerste verbintenisperiode.

Ik heb gemerkt dat er op de website van de United Nations

04.02 **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État: Le 6 juin, un accord de coopération a été conclu sur le traitement administratif de la perception des droits d'émission. Le traitement financier, ainsi que la répartition des recettes et leur affectation, seront l'objet d'un prochain accord. Ce point sera traité pendant les négociations sur la répartition des charges.

Les Régions ne percevront pas de droits elles-mêmes. Ces droits seront bloqués sur un compte auprès de la Banque nationale.

04.03 **Rita De Bont** (VB): Notre pays ne s'est donc toujours pas conformé à la législation européenne. Nous craignons déjà que le niveau fédéral récupère encore les recettes. Nous ne manquerons pas, dès lors, de suivre ce dossier de près.

05.01 **Bert Wollants** (N-VA): Selon le site web de la Convention-cadre des Nations Unies sur les changements climatiques, les autorités fédérales sont impliquées dans sept projets récents visant la production

Framework Convention on Climate Change zeven recente CDM-projecten zijn terug te vinden waarbij de federale overheid betrokken is. Het gaat over projecten voor de opwekking van hernieuwbare energie en ze zijn allemaal gelokaliseerd in China. Dit is natuurlijk een vreemde situatie, zeker tegen de achtergrond dat wij vanaf 2014 zelf met stroomtekorten te maken zullen hebben. Daarover gaat mijn vraag vandaag evenwel niet.

Het is wel opvallend dat die projecten allemaal worden vastgelegd in China. Ik heb daarover dan ook een aantal vragen. Hoeveel projecten hebben zich in totaal aangeboden? Op welke landen had dit betrekking en hoeveel Chinese projecten werden er ingediend? Welke criteria werden er gebruikt om de projecten toe te wijzen? Wat was het gewicht van die criteria? Over hoeveel emissierechten gaat het voor de verschillende verbintenisperioden? Welke prijs wordt er gemiddeld voor deze gecertificeerde emissiereductie-eenheden betaald? In welke mate plant de federale overheid verdere projecten op het vlak van dit soort flexibele mechanismen? Hoe past dit in de huidige en toekomstige lastenverdeling op het vlak van de emissiereductiedoelstellingen van dit land?

05.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: De federale overheid heeft in het aankoopprogramma van emissiereductiekredieten steeds een gediversifieerde aankoopstrategie nagestreefd, en dit teneinde het risico zo veel mogelijk te spreiden en rekening te houden met de marktomstandigheden op het ogenblik van de lancering van de verschillende aankoopinitiatieven. Hiertoe werd telkens een zo goed mogelijk evenwicht gezocht tussen de belangrijkste criteria van het federale aankoopprogramma, met name duurzaamheidscriteria, zowel op milieu-economisch als op sociaal vlak, de prijs en de garantie van levering van de gecontracteerde emissierechten. Hierbij wens ik te benadrukken dat alle projecten in de federale portefeuille, inclusief de Chinese projecten, dienen te voldoen aan alle opgelegde duurzaamheidscriteria, waaronder strikte sociale criteria.

Vooraleer een nieuw aankoopinitiatief werd gelanceerd, werd telkens een technisch comité geraadpleegd dat bestaat uit vertegenwoordigers van verschillende overheidsdiensten, werkgevers- en werknemersorganisaties, groene bewegingen en Noord-Zuidbewegingen.

Chinese projecten binnen de federale portefeuille dienen te worden bekeken in het licht van de toestand van de koolstofmarkt. Van al de projecten die emissierechten leverden, is ongeveer 26 % in China gelegen. Ter vergelijking, maar liefst 48 % van alle tot nu toe geregistreerde CDM-projecten zijn in China gesitueerd. Dit toont duidelijk aan dat de gediversifieerde federale aankoopstrategie haar vruchten afwerpt in termen van een meer evenwichtige geografische spreiding van projecten. Het federaal engagement bestond erin tijdens de eerste Kyotoperiode 12,2 miljoen euro emissierechten aan te kopen. Tot op heden werd voor ongeveer 93 % effectief gecontracteerd. De gemiddelde aankoopprijs van deze gecontracteerde emissierechten volgt in grote lijnen de van toepassing zijnde marktprijzen op het ogenblik van het sluiten van de contracten. Kwalitatieve projecten die een hoge score behalen voor de vereiste duurzaamheidscriteria ontvingen daarvoor een bonus.

Om het federaal engagement volledig uit te voeren zal ik de

d'energies renouvelables et qui seront tous mis en oeuvre en Chine.

Combien de projets ont-ils été soumis au total? Quels pays y étaient-ils associés? Sur la base de quels critères les projets ont-ils été attribués et quel était le poids de ces critères? Combien de quotas d'émission sont concernés en l'espèce? Quel est le prix moyen payé pour ces quotas? Dans quelle mesure les autorités fédérales prévoient-elles d'autres projets? Comment ceux-ci s'insèrent-ils dans la répartition actuelle et future des charges en matière de réduction des émissions?

05.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Par mesure de précaution, les autorités fédérales se sont toujours efforcées de diversifier leur stratégie d'acquisition de droits d'émission, en recherchant un équilibre optimal entre la durabilité environnementale, économique et sociale, le prix et la garantie de fourniture. Tous les projets doivent satisfaire à l'ensemble des critères de durabilité imposés.

Chaque nouvelle initiative d'achat est soumise à un comité technique réunissant des représentants des services publics, des organisations patronales et syndicales, de protection de l'environnement et du dialogue Nord-Sud. Les projets chinois sont jugés à l'aune de l'état du marché du carbone. Près de 26 % de ces projets fédéraux sont réalisés en Chine. De manière générale, le pourcentage est largement supérieur. Notre stratégie de diversification des achats garantit par conséquent une répartition géographique équilibrée.

Pour la première période d'engagement du protocole de Kyoto, le gouvernement fédéral avait concédé l'achat de 12,2 millions d'euros de droits d'émission, dont à ce jour, environ 93 % ont été

Ministerraad binnenkort voorstellen om de nodige initiatieven goed te keuren zodat België zijn Kyotodoelstellingen kan halen.

Discussies over de toekomstige lastenverdeling van de emissiereductiedoelstellingen van België zijn momenteel aan de gang. Het lijkt mij voorbarig al te definitieve uitspraken te doen over de architectuur van het verwachte akkoord.

Als men het Belgische doelstellingentraject vergelijkt met de meest recente emissieprognoses, dan lijkt het mij duidelijk dat er in de toekomst een rol is weggelegd voor de flexibiliteitsmechanismen. In deze context en vanuit een bekommernis om goed bestuur, efficiënt beheer en coherentie van het beleid zal ik er alleszins voor pleiten om de opgebouwde ervaring en expertise van het succesvolle federale aankoopbeleid ook in de toekomst ten dienste te stellen van het klimaatbeleid van ons land.

concrétisés. Le prix d'achat moyen est relativement conforme aux prix pratiqués sur le marché. Les projets qui affichent d'excellentes performances du point de vue de la durabilité décrochent un bonus. Je soumet-trai prochainement au Conseil des ministres les initiatives nécessaires, afin que la Belgique puisse réaliser l'intégralité des objectifs auxquels elle a souscrit dans le cadre du protocole de Kyoto.

Il est trop tôt pour ouvrir le débat sur une future réduction des charges. Les mécanismes de flexibilité conserveront très certainement un rôle important. Je plaiderai en tout cas pour que l'expérience et l'expertise acquises dans le cadre de la politique d'achat fédérale soient prises en considération pour l'élaboration de notre politique climatique.

05.03 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, u begrijpt dat ik zeker de lastenverdeling van nabij zal blijven opvolgen. Nu de oefening eindelijk is begonnen, moeten wij kijken op welke manier het verloopt.

Ik blijf mij afvragen waarom al die nieuwe projecten in China terecht komen, zelfs wanneer wij de vergelijking maken met het aantal wereldwijde projecten dat in China is gevestigd. Wij moeten grondig kijken naar het verloop, zeker in het licht van de globale internationale discussie over Kyoto en de voortzetting van Kyoto. Wanneer investeringen in hernieuwbare energie voornamelijk zouden gebeuren op plaatsen waar de engagementen ontbreken, zou ons dat in een problematische situatie brengen.

Ons land moet de situatie van nabij opvolgen en doordachte keuzes maken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De vragen nrs 12027, 12354 en 12441 van de heer Schiltz worden op zijn verzoek omgezet in schriftelijke vragen. De heer Dufrane heeft niets laten weten. Daarom vervalt zijn vraag nr. 12552. Ze kan slechts aan de orde komen, als ze opnieuw wordt ingediend.

05.03 Bert Wollants (N-VA): J'ignore toujours pourquoi tous les nouveaux projets sont réalisés en Chine. La Belgique doit en tout cas suivre l'évolution de la situation et procéder à des choix mûrement réfléchis.

Le **président**: M. Schiltz étant absent, ses questions n°s 12027, 12354 et 12441 sont transformées en questions écrites. La question n° 12552 de M. Dufrane est caduque.

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 10.07 uur.
La réunion publique de commission est levée à 10.07 heures.*